

VAŽNOST LJUBAZNIH RIJEČI

Samo je jedna žena u crkvi u Kendalu bila samozatajno posvećena zadatku, tako da je svaki komad odjeće pažljivo pregledala i opipala: bila je to Rada, žena s pejsmejkerima. Svoju ulogu izbjeglice vrlo je ozbiljno shvatila i napravila sve za što je smatrala da bi radile prave izbjeglice, a u to je spadalo i gomilanje rabljene odjeće. Raskrstila je sa stvarima o kojima je smatrala da izbjeglice ne trebaju razmišljati, kao što su, na primjer, češljanje ili šminka. Sve su ostale žene redovno nosile svijetao ili taman ruž i namještale frizure gledajući se u džepna ogledalca, ali ne i ona. Dok sam stajala ispred crkve, primijetila sam da se Englezi domunđavaju i da se smijulje nekome u daljini. Rada im se primicala s koferom u jednoj i dvije vreće za smeće u drugoj ruci. Vreće su bile napunjene odjećom – rukavi su iz njih virili kao nepospremljena crevca.

55

Uslijedio je ručak. Nakon čega su posluženi keksi i maslac. Zatim čaj. Prava Engleska. Rekli su da se taj kraj zove “the Lake District”. Sviđa mi se the Lake District, pomislila sam. Dok smo jeli, dio naših engleskih domaćina prišao mi je i zamolio me da prevodim. Jedan od njih je obznanio: “U ovoj zemlji jako cijenimo ako ljudi kažu ‘please’ kada im nešto treba, a odgovore s ‘thank you’ kada nešto od nekoga drugog prime.” Prevela sam. “Primijetili smo da vi

Bosanci baš i ne uobičajavate izgovarati te riječi, možemo li vas zamoliti da se od sad ipak potrudite?” Prevela sam. Bosanci su rekli: “OK” iznenadujuće nezainteresirano. Stariji muškarac, koji je vidljivo uživao u svojim keksima i marmeladi, rekao je: “Thank you please!” i svi su prasnuli u smijeh.

Postala sam toliko svjesna toga da trebam uvijek reći ‘please’ i ‘thank you’ da sam se nekoliko mjeseci kasnije zatekla kako bankomatu govorim ‘thank you’, što je ljudima koji su stajali u redu iza mene bilo jako zabavno. Zamišljala sam kako govore svojim prijateljima i obiteljima kako je jedna luda strankinja iz *istočne Europe* – to je ono kako su me sada doživljavali – zahvaljivala bankomatu.